

AGENDAPUNT 5c.i Oplegnotitie landspecifieke aanbevelingen Nederland 2023

Aan	Van	Datum
Comité van Toezicht OPZuid 2021-2027	Stimulus Programmamanagement	29 september 2023

Geacht Comité,

Tijdens de programmaperiode 2021-2027 van het programma OPZuid, moeten de lidstaten op gezette tijden het Comité van Toezicht en de Europese Commissie in kennis stellen van de vooruitgang bij de uitvoering van de programma's ter ondersteuning van de landspecifieke aanbevelingen, zoals is opgenomen in artikel 16, van de Verordening 2021/1060 voor EFRO.

Bij een tussentijdse evaluatie moeten de lidstaten onder meer nagaan of er programmawijzigingen nodig zijn om rekening te houden met nieuwe uitdagingen waarop wordt gewezen in de betreffende landspecifieke aanbevelingen die sinds de start van de programmeringsperiode zijn aangenomen of gewijzigd.

Op 24 mei jl. heeft de Europese Commissie (de Commissie) haar voorstellen voor landspecifieke aanbevelingen van de Raad van de Europese Unie (de Raad) aan de lidstaten gepubliceerd in het kader van het Europees Semester (het Semester). Het Commissievoorstel voor de landspecifieke aanbevelingen is onderdeel van het zogenaamde lentepakket van het Semester¹. Het Semester is het jaarlijkse proces waarin EU-lidstaten hun economisch, arbeidsmarkt- en begrotingsbeleid coördineren. Het Semester combineert het toezicht op macro-economische onevenwichtigheden, overheidsfinanciën, arbeidsmarktbeleid en het bevorderen van inclusieve economische groei in de EU.

In deze oplegger geven wij u een overzicht van het voorstel van de Europese Commissie voor de landspecifieke aanbevelingen voor Nederland dat als bijlage is toegevoegd.

De Commissie doet vier aanbevelingen voor Nederland die zien op:

- i) uitfaseren van de energie gerelateerde steunmaatregelen, prudent begrotingsbeleid, overheidsinvesteringen in de groene en digitale transitie in stand houden, op de middellange termijn een begrotingsstrategie van duurzame consolidatie, verstoringen op de woningmarkt verminderen en de beschikbaarheid en betaalbaarheid van particuliere huurwoningen ondersteunen;
- ii) doorgaan met de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, het RepowerEU-hoofdstuk afronden, voortgaan met uitvoering cohesiebeleid;
- iii) prikkels voor flexibele of tijdelijke contracten verminderen, het onderbenutte arbeidspotentieel benutten en de bij- en omscholingsmogelijkheden verbeteren, en;
- iv) de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verminderen door de uitrol van hernieuwbare energie te versnellen en de transitie naar duurzame landbouw ondersteunen.

¹ [2023 European Semester: Spring package \(europa.eu\)](https://europa.eu/european-council/story/european-semester-spring-package)

De Raad beveelt aan dat Nederland in 2023 en 2024 de volgende acties onderneemt:

1. De geldende energie gerelateerde steunmaatregelen tegen eind 2023 uitfaseren en de daarmee samenhangende besparingen gebruiken om het overheidstekort terug te dringen;
2. Zorgen voor een prudent begrotingsbeleid, met name door de nominale stijging van de nationaal gefinancierde netto primaire uitgaven in 2024 te beperken tot niet meer dan 3,5%;
3. Nationaal gefinancierde overheidsinvesteringen in stand houden en zorgen voor een doeltreffende absorptie van subsidies uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere EU fondsen, met name om de groene en digitale transitie te bevorderen;
4. Voor de periode na 2024 blijven streven naar een begrotingsstrategie op middellange termijn van geleidelijke en duurzame consolidatie, in combinatie met investeringen en hervormingen die bevorderlijk zijn voor meer duurzame groei, teneinde op middellange termijn een prudente begrotingssituatie te bereiken;
5. De bevoordeling van schulden van huishoudens en de verstoringen op de woningmarkt verminderen;
6. De beschikbaarheid en betaalbaarheid van woningen op de particuliere huurmarkt ondersteunen, belemmeringen voor investeringen wegnemen;
7. Doorgaan met de gestage uitvoering van zijn herstel- en veerkrachtplan en snel het *REPowerEU*-hoofdstuk afronden;
8. Voortgaan met de snelle uitvoering van de programma's van het cohesiebeleid, in nauwe complementariteit en synergie met het herstel- en veerkrachtplan;
9. Prikkels om gebruik te maken van flexibele of tijdelijke contracten verminderen;
10. Rekening houdend met sectorspecifieke behoeften, structurele tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden aanpakken, onder meer door het onderbenutte arbeidspotentieel aan te boren en de bij- en omscholingsmogelijkheden te verbeteren, met name voor degenen die zich in de marge van de arbeidsmarkt bevinden en inactieven;
11. De afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verminderen door de uitrol van hernieuwbare energie te versnellen, randvoorwaarden te verbeteren om investeringen in de uitbreiding van transmissie en -distributienetten voor elektriciteit te stimuleren, en de energie-efficiëntie maatregelen uit te breiden en te bespoedigen om het energieverbruik terug te dringen, met name in de bebouwde omgeving;
12. De transitie naar duurzame landbouw ondersteunen;
13. De beleidsinspanningen opvoeren die gericht zijn op het voorzien in en verwerven van de vaardigheden die nodig zijn voor de groene transitie.

Samenvatting en conclusie

Als wordt gekeken naar bovenstaande aanbevelingen waarop actie dient te worden ondernomen door de lidstaat Nederland, dan zouden actie 3, 8, 10, 11, 12 en 13 betrekking (kunnen) hebben op het OPZuid programma.

Voor wat betreft actie 3, zijn wij van mening dat wij hieraan een directe bijdrage leveren met de uitvoering van het OPZuid programma. Dit doen we onder andere in afstemming met bijvoorbeeld de provincies, door telkens te kijken wat er in de markt leeft. Ook wordt met regelmaat gekeken naar de synergie tussen de fondsen, of dit nog correct zou zijn, onder andere door gesprekken met een aantal kennisinstellingen, de afgelopen periode. Hierdoor leveren wij dan ook een bijdrage aan actie 8. Binnen het OPZuid wordt tevens aandacht geschonken aan skillsontwikkeling, voor onder andere de

energietransitie. Hiermee wordt mede antwoord gegeven op actie 10 en 11. Voor wat betreft actie 12 en 13 geeft het OPZuid programma hier invulling aan door zowel de landbouwtransitie, klimaattransitie en de energietransitie een prominente plek te geven in de RIS3 en het OPZuid programma. Dit uit zich bijvoorbeeld door projecten die een bijdrage leveren aan deze maatschappelijke opgaven.

Kortom: het OPZuid programma levert een directe of indirecte bijdrage aan een deel van de beschreven acties van de landspecifieke aanbevelingen voor 2023.

Wij zien hierin voor nu geen reden wijzigingen aan te brengen in het OPZuid programma, omdat het OPZuid programma net van start is gegaan en de projecten in de uitvoeringsfase zitten. Indien blijkt uit de tussentijdse evaluatie van de lidstaat, dat het toch wenselijk is wijzigingen in het OPZuid programma aan te brengen, dan zullen wij dit aan u voorleggen.

Wij vragen u kennis te nemen van de inhoud en kijken uit naar uw reactie daarop.